

Domoljub

V Ljubljani 11. septembra 1940

Celo 53 • Štev. 36

Kralju Aleksandru I. so odkrili spomenik

Z velikim, tihim in pristrčnim veseljem se je pripravljala Ljubljana in ves naš narod na velik praznik, na odkritje spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Ze prejšnji dan, zlasti pa na praznični dan jutraj so začeli vlaki bruhati množice, ki so se valile vse proti eni točki. Vse to ljudstvo je prišlo v Ljubljano z eno željo: biti zraven, ko bo odkrit spomenik in videti mladega kralja, sina mučeniškega očeta.

Kongresni trg so napolnile ljudske množice

Ko je bila ura osem, je policija izpraznila Zvezdo in vsipati so se začele množice. Za red so vzorno skrbeli reditelji in stražniki, ki so bili v novih uniformah. Prostor okrog spomenika je bil določen za odličnike, zastopnike organizacij in ustanov. Kongresni trg sam pa je bil določen, da sprejme družba, ki so prihajala polnoštevilno na slavnost.

Kakor, da jih ne bo nikoli zmanjkalo, se je človeku zdelo, ko je gledal po Kongresnem trgu navzdol prihajajoče Slovenske fante in dekleta. Oddelek za oddelkom se je vrstil. Naši fantje in dekleta so se v polnem številu odzvali in prišli na praznik. Strumno so korakali in se razvrščali po zgornjem delu trga. Med njimi se je sukal načelnik Ivo Kermavner in jih razporejal. Prihleti so iz najoddaljenejših krajev Slovenije.

Ko si gledal te fante, si videl, da je to sama mladost, svežost, življenjska sila. Na čelu je bila zvezna zastava, za njo so korakali štirje fanfaristi, nato pa gozd zastav. Bile so zastave, preizkušene v bojih in bile so zastave, ki vodijo našo mladino v boj za svetle ideale in za svoj narod. Našli smo petdeset zastav in skupno 2219 fantov in deklet. Toliko in takšen prispevek je dala naša mladina.

Živa, nepremagljiva sila

Trdo je zapel korak, ko so začeli prihajati naši vojaki. Kakor iz kamna izklesani, živa, nepremagljiva sila so se zdeli človeku, ko so v strumnem koraku začeli polniti trg. Ljudje so jih burno pozdravljali. Dolgo četo so sestavljali naši planinci, ki so prikorakali z godbo na čelu. Ob pol enajstih je prišel naša slovesnost ves častniški zbor našega mesta, ki ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo in so mu častniki veselo odzdravljali. — Lepo skupino je predstavljala Prosvetna zveza, ki je prišla na trg s svojo zastavo. Skupina so poživljale zlasti naše narodne noše.

Prihod kralja in kneza

Ljudstvo se je nestrno oziralo in pričakovalo prihoda visokih gostov. Kmalu se je pripeljal Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla. Nj. Vel. kralj Peter II. je s knezom namestnikom obšel častno četo, nakar se je kralj podal na slavnostni prostor, kjer ga je pozdravil ban dr. Natlačen, nato pa predsednik pripravljalnega odbora dr. Pipenbacher. V drugem avtomobilu so se pripeljali Nj. kr. Vis. kneginja Olga s kneževičema Aleksandrom in Nikolo, nato pa drugi odličniki, med njimi minister za prosveto dr. Anton Korošec in škof dr. Gregorij Rožman, župan dr. Adlešič in še druge ugledne osebnosti.

Kralj Peter odkrije svojemu očetu spomenik

Ko je Nj. Vel. kralj Peter II. s člani kraljevskega dvora zavzel prostor, se je začela slovesnost odkritja. Ko je potihnila godba in petje Združenih zborov, je spregovoril predsednik pripravljalnega odbora dr. Pipenbacher, ki je predložil lik mučeniškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Po govoru je govornik prosil Nj. Vel. kralja, da naj odkrije spomenik. Nj. Vel. kralj je pristopil k spomeniku, potegnil za vrstico in spomenik se je pokazal zbrani množici v vsej svoji veličini. Ta svečani trenutek je poudarila godba in zaigrala himno, častna četa je oddala tri salve, z Grada pa so odjeknili strelji.

Takoj nato je prvi položil venec Nj. Vel. kralj Peter II., prav tako je venec položil tudi knez namestnik Pavle. Za tem je bil položen venec ministra za vojsko in mornarico in bana dr. Natlačen.

Vreden naslednik celikih prednikov

Nato je predsednik pripravljalnega odbora prosil ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča, da naj sprejme spomenik v varstvo mestne občine in župan ga je sprejel z naslednjim govorom:

Vaše kraljevsko Veličanstvo!
Vaša kraljevska Visočanstva!

Na današnji dan pred devetimi leti smo v Ljubljani postavili spomenik Velikemu kralju iz rodu Karadžordževićev, prvemu kralju svobodne kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Petru I. Osvoboditelju. Njegov spomenik smo združili s častitljivostjo mestne hiše in ga spojili s starodavnim domom predstavnosti

glavnega mesta Slovenije. S tem smo utrdili kamnit simbol neločljive zveze z narodno dinastijo slavnih Karadžordževićev. Danes od krivamo spomenik Njegovemu sinu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju — tu sredi Ljubljane, na trgu, ki je posvečen s proglasitvijo svobode in samostojne države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Obkrožen s spomeniki in domovi naših kulturnih prizadevanj gleda kralj na Svoje vseučilišče, kateremu je bil ustanovitelj in ki nam je z njim naklonil pogoje za uspešno tekmo z drugimi narodi na duhovnem polju. Skromno provincialno Ljubljano je odel s častjo slovenske kraljevske prestolnice. Tako bo stal sredi Ljubljane odslej ta spomenik, ki naj priča poznim rodovom o naši ljubezni in hvaležnosti Velikemu kralju.

Spoštljivo prevzemam ta spomenik viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v last in varstvo mesta Ljubljane in zagotavljam, da si bo mestna občina ljubljanska prizadevala, da bo tudi njegovo okolje njegovi veličini primerno izgrajeno.

Ta spomenik, za katerega so v globoki hvaležnosti zbrali prispevke vsi Slovenci brez razlike, bo stal v osrčju našega mesta. Tako bo tudi spomin na modrega vladarja živel — ožarjen s spoštovanjem in ljubeznijo — v srcih vseh Slovencev, spomin na vladarja, ki je zedinil vse tri bratske jugoslovanske narode v neločljivo državno edinstvo in jih tako duhovno za vedno povezal.

Ta bronasti simbol Njegovega brezmejnega žrtvovanja za domovino in kraljevski dom, naj bo najtrdnjše jamstvo za uresničenje Njegove oporoke »Čuvajte Jugoslavijo«.

Za to svečanost smo si izbrali vprav današnji dan, tako pomemben v življenju našega mladega kralja, da s tem pokažemo, da nas vežejo Nanj ista čustva globoke ljubezni in vdanosti, ki smo jih gojili do Njegovega vzvišenega očeta. Dobro se zavedamo, da sta srčna vzgoja, ki jo vodi njegova vzvišena mati, in modra državniška vzgoja, ki mu jo nudi njegov stric knez namestnik, najtrdnjše jamstvo, da bo naš mladi vladar vreden naslednik svojih velikih prednikov.

Kakor je Njegov slavní ded kralj Peter I. izšel iz svetovne vihré narodov kot veliki zmogovalec, kot osvoboditelj Srbov, Hrvatov in Slovencev in ustanovitelj svobodne kraljevine teh treh narodov — kakor je Njegov slavní oče viteški kralj Aleksander I. s svojim modrim vladarskim duhom zedinil te tri jugoslo-

Skrb za življenje

Oni petek je katoliška delavska organizacija Zveza združenih delavcev v Ljubljani sklicala zbor svojih odbornikov iz cele Slovenije. Smatrala je, da je zaradi varovanja resničnih koristi slovenskega delavstva v sedanjih izrednih časih draginje nujno potrebno, da se posvetuje s svojimi ljudmi iz vseh krajev naše dežele.

Vsi vemo, da je zaradi raztoče draginje človeku z majhnim zaslužkom nemogoče, da bi pošteno živel. Delavske plače so ostale skoro neizpremenjene. Samo tu in tam se je poročilo, da so jih dvignili za nekaj dinarjev na dan. Večina pa prejema za svoje delo to, kar je prejela pred pričetkom sedanjih izrednih razmer.

Življenje je postalo v teh zadnjih mesecih silno drago. Marsikateri stvari so četrtno, polovico ali celo še več dražje, kakor so bile pred pričetkom sedanje evropske vojne vihere. Delavec v premožnih slučajih zasluži na dan 15.—, 20.—, 30.— dinarjev. S temi dohodki mora plačati stanovanje, si nabaviti obleko in kupiti hrano. Kako naj delavec, družinski oče, s to plačo oskrbuje svojo družino?

Dobri ljudje v državni vladi so skušali z raznimi uredbami in zakoni obvarovati delavca, obrtnika, pa tudi kmeta. Dobili smo posebne protidraginjske odbore, ki naj bi preprečevali neutemeljeno podražitev raznih življenjskih nujno potrebnih stvari. Državna oblast je določila ceno pšenici, kruhu, olju masti, raznim volnenim predmetom itd. Toda vzlic temu dela vsak po svoje in misli le na sebe. Nič mu ni mar, kako bodo živeli drugi.

Zaradi nereda v cenah in zaradi izigravanja oblastnih določb ljudje polagoma izgubljajo zaupanje in počasi vdira v duhovno življenje narodnih mas marksistično in celo brezbožno boljševiško stremljenje.

Delavni sloji po pravici tožijo nad težkimi razmerami. To čutita kmet in obrtnik. Zlasti razvrščanje razmere z grenkobo v srcu prenaša naš delavski stan.

Slovensko delavstvo se živo zaveda, da v izrednih časih ni mogoče dati vsega, kar morejo dati mirni časi. Zaveda se pa tudi, da tako ne sme naprej, če naj lepe besede o narodu in državi ne ostanejo samo lišp in zabava za presite ljudi.

Na zborovanju Zveze združenih delavcev so poleg številnih delavskih zastopnikov tudi bivalni poslanci iz industrijskih okrajev, zastopniki Kmečeve zveze, v katere imenu je na zboru govoril senator Janex Brodar, da so delavni stanovi slovenskega naroda vsi brez razlike izkoriščani po nekaterih narodnih pijavkah, ki izredne čase izrabljajo samo za brezobzirno kopičenje svojega bogastva na škodo milijonskih množic vseh narodnih slojev. Zlasti je to zborovanje posebej poudarilo, da med pravimi in resničnimi koristmi delavskega stanu in med koristmi kmečkega stanu ne more biti nobenih spornih točk. Če kdo na svojo roko išče z dvigom cen samo svojih koristi, se sam izključuje iz narodne skupnosti. Zaradi tega ni treba zmerjati celotnega stanu, je pa čisto prav, če se s prstom pokaže na tiste, ki za druge nimajo nobenega smisla. Na zborovanju slovenskega delavstva je bilo prav poudarjeno, da je delavstvo glavni kupec vseh

kmečkih pridelkov. Čim več delavec zasluži, tem boljše bo lahko plačeval kmečke pridelke in s tem tudi kmetovo delo.

Na svojem zboru so zastopniki delavstva jasno postavili zahtevo po ureditvi tržnih cen, po prekrbi za zaposlitev naših tovarn, po zadostni plači, po primerni podpori družinam na orožne vaje v poklicnih, po zagotovitvi dela vsem, ki delati hočejo. Zborovalci so nadalje ugotovili, da tako dolgo ne bo prav pri nas, dokler ne bomo imeli samostojne slovenske banovine. Posebej so še izrazili prepričanje, da so sedanjšega nereda krivi pri nas v prvi vrsti ljudje, ki v raznih tajnih društvih proti krščanski miselnosti na škodo naroda in države delajo le iz slepega sovraštva do vernega naroda na uničenje ljudskega blagostanja. S prstom so pokazali na skelečo rano, ki jo pri nas vsak dan bolj pogloblja in širi tajna družba frama-sonov. Zahtevali so, da se te vrste ljudi brezobzirno in brez odloga z vseh važnih mest takoj postavi na hladno in da proti vsem, ki sedanje težke razmere izrabljajo samo za svoj profit, država uporabi železno metlo.

Po bojiščih

Na angleško-nemškem bojišču se ves teden vodijo srdite borbe nad južno Anglijo, kamor odlej ponoči in podnevi stalno prihajajo val za valom nemške letala, ki poskušajo uničiti angleška letališča, angleška pristanišča in druge industrijske naprave. Napadi so se ves teden stopnjevali. Angleška prestolnica London ima po 3 do 4 letalske alarme dnevno. Angleško letalstvo in protiletalska obramba skušajo napade odbijati že nad obalo in se razvijajo izredno hude bitke v zraku, ki zahtevajo na obeh straneh hude žrtve. Angleška letala so tudi protokoli teden nadaljevala s svojimi nočnimi poleti nad Nemčijo in so tokrat začela zažigati gozdove, češ da so tamkaj skrita vojaška skladišča. Na morju so nemške podmornice nadaljevale s preganjanjem angleške trgovske plovbe in je pri tej priložnosti prišlo do bitke.

Na angleško-italijanskem bojišču so bili številni napadi italijanskega letalstva na angleška oporišča v Egiptu. Italijanska armada prodira na suhem iz južne Abesinije dalje in globlje v angleško Kentijo, kjer je prišla že

100 km globoko. Na morju pa je prišlo do nekaj ostrih prask med italijanskim letalstvom in angleškim vojnim brodom. Obe vojni poročili, angleško in italijansko, o tem poročata. Angleško vojno brodom je napadlo italijanska oporišča na Dodekaneških otokih, letala pa oporišča na Siciliji in na Sardiniji. Toda italijansko poročilo javlja, da so italijanska letala vojne ladje pregnala in jih nekaj med njimi poškodovala.

O položaju na bojiščih sta v preteklem tednu govorila tudi voditelj Nemčije Hitler in predsednik angleške vlade Churchill. Hitler je napovedal najostrejša napade nemških letal na Anglijo, ki da se bodo podnevi in ponoči stopnjevali tako dolgo, dokler da angleški imperij ne bo podlegel nemški sili, kakor so zaporedno podlegli vsi nasprotniki Nemčije. Churchill pa je poudaril, da si Anglija upa vzdržati tudi še hujše napade in da bo kmalu postala tako močna, da si bo lahko zagotovila zmago nad nasprotnikom. Oba govora napovedujeta torej neusmiljeno nadaljevanje vojne med Nemčijo in Anglijo.

vanske narode v državno edinstvo in utrdil s tem močne temelje kraljevine Jugoslavije — tako naj tudi Njegov sin naš mladi kralj Peter II. s skladnim in vernim sodelovanjem vsega naroda iz ponovne vihere narodov dvigne našo kraljevino Jugoslavije do še večje moči, veličine in slave.

Kot simbol vdane hvaležnosti ljubljanskega mesta poklanjam ta venec mestne občine spomeniku nesmrtnega viteškega kralja Mušenika.

Slava viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju!

Naj živi Nj. Velikanstvo kralj Peter II.!

Naj živi Nj. kraljevsko Visočanstvo knez namestnik Pavle!

Naj živi slavni kraljevski dom Karadžorđevići!

Živela kraljevina Jugoslavija!

Po govoru je župan položil venec, petje, podoba in topovski strel na Gradu so zaključili.

čili slavnost. Nato so položili venec zastopniki organizacij.

Ko so bile slavnosti končane, je Nj. Vel. kralj krenil s svojim spremstvom s slavnostnega prostora in ves čas ga je množica navdušeno pozdravljala.

Po končani slovesnosti

Ko so bile slovesnosti končane, so odkorakali fantje in dekleta na Stadion, kjer je imela ZFO in ZDK posebno proslavo za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Kar naprej so se valile čete v šesterostopih. Na Stadionu se jim je načelnik Ivo Kermavner zahvalil za sodelovanje in za disciplino, ki so jo danes pokazali. Za njim je spregovoril predsednik ZFO dr. Stanko Zitko, ki je med drugim dejal:

Danes lahko beremo v dnevnih časopisih, kako so nekateri narodi prepozno prišli do spoznanja, da so za pravilno vzgojo mladine nujno potrebna pozitivna krščanska

vzgojna načela. Ni mogoče mladino vzgojiti v požrtvovalne, nesebične, na vse težave pripravljene moške in žene, če jim govoriš samo o materialnih dobrinah, samo o lepem življenju, samo o dobrotah tega sveta. Mladina more biti resnično idealna, resnično požrtvovalna in nesebična, le tedaj, če je vzgojena tako, da pozna in priznava nadnaravne vrednote, da pozna in priznava v prvi vrsti Boga, ki je končni smoter vsega našega dela in vsega našega življenja. Po težkih izkušnjah, ki so jih doživeli veliki in močni narodi, je danes to že precej splošno priznano mnenje; le osamelci ptiči so še drugačnega mnenja ali vsaj tako vresčijo, kaj pa v resnici mislijo, ne vem. Krščanska načela, krščansko življenje, krščanska vzgoja mladine, to so najbolj trdni temelji vsake države.

Ves Stadion je na koncu govora zagrmel od silnega navdušenja in naši fantje in dekleta so priredili dolgotrajne ovacije mlademu kralju, kraljevskemu domu in Jugoslaviji.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o Za načelnika pravosodnega ministrstva v oddelku za Slovenijo je imenovan sodnik g. Josip Kokalj iz Ljubljane.

o Novi načelnik za urednje šole v prosvetnem ministrstvu je štajerski domačin g. Janko Leskovšek, dolgoletni profesor na gimnaziji v Mariboru. Čestitamo!

o Zlato poroko sta obhajala 9. septembra najstarejši slovenski igralec Anton Cerar in njegova soproga igralka Avgusta. — Na mnogo letal

DOMACE NOVICE

d Rojstni dan našega mladega kralja Petra II. je vsa država proslavila slovesno in iskreno. Jugoslovansko časopisje je poudarjalo v slavnostnih člankih, da je edina želja vsega jugoslovanskega prebivalstva, da bi prihodnje leto, ko bo mladi kralj prevzel breme vladarskih dolžnosti, bila država urejena v duhu politike sporazuma. »Hrvatski dnevnik« je v tem smislu napisal svoj uvodnik in v njem poudaril, da skrbnik mladega kralja knez namestnik Pavle modro vodi državni brod v časih največjih preizkušenj in težav in da se z vsemi silami trudi, da bi se v tem letu država do temeljev uredila v smislu politike narodnega sporazuma, da bi dobil kralj Peter II. srečnejše urejeno državo, kakor pa je bila tedaj, ko je kraljevsko namestništvo prevzelo vodstvo. Le trdna in pa urejena država bo znala kljubovati nevarnostim in le taka bo ustvarila vse predpogoje za velik kulturni, gospodarski in politični napredek vseh jugoslovanskih narodov.

d Ljubljanski velesojem, ki je letos omejen na razstavljalce, ki so naši državljani, ker so bile za mednarodno udeležbo nekatere ovire, ki so bile odstranjene prepozno, da bi se bilo inozemstvo moglo udeležiti, je kakor vsa koka tudi letos privabila v Ljubljano številne goste iz vse države in tudi iz inozemstva. Uprava velesoja je z udeležbo zadovoljna.

d Velik delavski tabor. Dne 8. septembra se je zbralo okrog 900 delavcev na zborovanje na gori Ojki. Ob pol 11 je bila sv. maša z ljudskim petjem s spremljavo salezijanske godbe. Nato je imel verski govor g. Gregor Jožef. Popoldne se je pričelo versko zborovanje. Prisostvovali so delavci, prijatelji ZZD, naši narodni borci in prijatelji delavskega gibanja, celjski župan dr. Voršič, bivši poslanci Steblovnik, Teuschuch in Bitenc, banski svetnik Kuder, Novak in drugi. Delavstvo je z navdušenjem sprejelo pozdravna pisma obema slovenskima škofoma dr. Tomažiču in Rožmanu, predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču, ministru dr. Kreku, banu dr. Marku Natlačenju, prosvetnemu ministru dr. Korošcu. Zborovalce je nagovoril župan dr. Voršič. Govorili so še poslanci Steblovnik, Teuschuch in Kuder. Slovesna govora na taboru sta imela prof. Bitenc in Končan, oba iz Celja. Zborovanje so zaključili s himno »Povsod Bog«, ki jo je zaigrala salezijanska godba iz Celja pod vodstvom Doberika.

d Uredba o visoki bogoslovni šoli v Mariboru je bila objavljena. Z uredbo se spre-

meni dosedanje bogoslovno učilišče v Mariboru v državni zavod.

d Bela vrana. Na lastne stroške je dal zgraditi manjši sanatorij in ga podaril rudarjem glavni zdravnik bratovskih skladnic iz Belgrade dr. Milan Popović. Mož je dolga leta deloval kot zdravnik pri bratovski skladnici in si je s svojo privatno ordinacijo naredil lepe denarje. Tedaj pa se je spomnil revnih rudarjev in jim dal zgraditi na svoje stroške sanatorij. Opremljen je bil podaril bratovski skladnici z namenom, da bodo revni rudarji in

Zahvala.

Podpisani Valentin Marolt se prav lepo zahvalujem upravi »Domoluba« za takojšno izplačilo

din 1000.—

kot požarno podporo ob veliki nesreči, v kateri mi je do tal pogorela hiša in zgorel lastni otrok. Gornja podpora mi je bila prva in najhitrejša pomoč v stiski.

»Domoluba«, ki prinaša koristno branje, toplo priporočam vsakemu, ker mu ob požarni nesreči tako hitro priskoči na pomoč.

Janče p. Prežganje, 7. septembra 1940.

Valentin Marolt.

njihovi svojci dobili uspešno in učinkovito zdravljenje, kajti v tamkajšnjih krajih so bolnišnice bolj redke.

d Letina riža bo letos v naši državi srednja. Letošnje vreme tudi tej kulturi ni bilo preveč naklonjeno. Riž goje samo v južnosrbskih krajih, zlasti pa v kočanskem in stru-

miškem okraju, kjer je ozemlje bolj močvirnato in zato edino ugodno za riž. Polagoma pa se širi površina, posejana z rižem, tudi v drugih bližnjih okrajih. Gojitev riža je postala bolj rentabilna sprito težav, ki jih ima naša država z uvozom tega sadeža. Pač pa ugotavljajo zdravniki, da širjenje riža močno škoduje zdravstvenemu stanju tistih krajev. Čim več je močvirnatega sveta, toliko bolj se širi malarija, ki je najbolj nevarna bolezen v teh krajih.

d Za tiste, ki imajo opravka v Delavski zbornici. Glede na današnje razmere in želje delavstva, da bi mogli v Delavski zbornici opraviti posle tudi v popoldanskih urah, je upravni odbor Delavske zbornice na seji dne 31. avgusta t. l. sklenil uvesti dnevno službo in je urad za stranke odprt dopoldne od 8 do 2, popoldne pa od 4 do pol 7 zvečer. Na to se opozarjajo vsi, ki žele po opravkih priti v Delavsko zbornico v Ljubljani.

d Tudi gasilci so se postavili. Ze v zgodnjih jutranjih urah so se na dan odkritja epomenika pok. kralju Aleksandru I. zbrali gasilci v čete, da odidejo izpred Mestnega doma na slavnostni prostor. Četa za četo je odkorakala v strunem redu za svojimi zastavami. 45 gasilskih zastav je vodilo impozantno število 1300 uniformiranih gasilcev po ljubljanskih ulicah pod vodstvom g. inšpektorja inž. Dolence. Predvsem so bili zastopani gasilci iz Ljubljane in bližnje okolice, toda vsaka župa je poslala številno zastopstvo, najštevilnejša pa so bila med njimi zastopstva žup Kamnik, Novo mesto in Kranj. V dovršenem redu so se postavili gasilci v sredini Kongresnega trga takoj za sredino bataljona vojaštva in tvorili krasno ozadje naših vojsk. Tudi po zaključku slavnosti so se v vzornem redu vrnili gasilci na svoje zborniško mesto, odkoder so se potem razkropili domov.

d Zelo dobra letina koruze. Največje upanje v naši državi je danes kultura. Če bo sedanje ugodno vreme trajalo do konca mese-

Mirovna otroška pobožnost na Rakovniku

16. obletnica posvetitve cerkve na Rakovniku se je letos obhajala v znamenju prošnje za mir. Ze zvečer je bila rimaka procesija in se začela pomikati nizdol proti Dolenski cesti. Cela reka prižganih sveč se je valila po ulicah.

Še hujši pa je bil naval romarjev drugi dan. Od 4 jutraj dalje do 11.15 vključno so se pri glavnem oltarju neprestano služile svete maše; in čuditi se se udeleženci neprestano menjavali, je bila cerkev vse predpoldne do zadnjega kotička polna. Svojevrsna pobožnost pa je bila popoldne:

mladinska procesija

Odziv na povabilo k udeležbi je presegal vse pričakovanje. Prišli so otroci iz vseh ljubljanskih župnij: od Sv. Jakoba, Sv. Petra, Sv. Cirila in Metoda, z Vile, iz Most itd. Njim so se pridružili frančiškovi križarji in klarice, dolge vrste belobeležnih deklet iz uršulinske osnovne šole in iz Liechtenburna, uniformirani marijanišči, otroci iz vseh ljubljanskih Marijinih vrtec, gojenci iz ljubljanskih salezijanskih zavodov in gojenci Hlora Marije pomočnice. A tudi podeželje se je odzvalo tako, da za mestom ni v ničemur zaostajalo. Častno zastopane so bile zlasti župnije iz ljubljanske okolice: St. Vid, Sostro, D. M. v Polju, Jezica, Rudnik itd., da oddaljenejših krajev sploh ne omenjamo.

Prve so stopale dolge vrste dečkov — 1100 po številu. Za njimi je korakala rakovniška godba, dolga vrsta ministrantov in številna duhovščina. Procesijo je vodil prvi, g. škof dr. Gregorij Rožman ob asistenci gg. kanonikov dr. Tomaža Klinarja

in Antovna Vovka. Takoj za duhovščino so fantje nosili kip, ki so mu tvorili častno stražo frančiškovi križarji. Nato so stopale nepregledne vrste deklet, večinoma belobeležnih, okoli 1600 po številu. Mladi udeleženci so nosili v procesiji praporce, banderla, zastavice, simbole, tako da procesija ni bila samo nepregledna, ampak tudi izredno slikovita in pestr.

Ves ta sprevod se je pomikal skozi gost špalir romarjev in ljubljancov, ki jih je stalo na tisoče in tisoče pred rakovniško cerkvijo in po vseh ulicah v soseslini.

Prezvišeni je po procesiji spregovoril besedo o grozi vojne, ki ne prizanaša niti otrokom. Na pretežitljiv način je opisal mladim poslušalcem trpljenje mladine v krajih, katere je zajela vojna vihra. In da se kaj takega ne zgodi z nami — je nadaljeval — molimo Molimo predvsem k Mariji Pomočnici. Bog pričakuje tudi dejanj. In tudi od otrok jih pričakuje. Z molitvijo moramo družiti izpolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi, izpolnjevanje svojih etičnih dolžnosti. In to ne le sedaj, ko nam grozi nevarnost; to obljubimo Bogu za vse življenje. Svoj govor je končal Prezvišeni s pozivom, naj mladi romarji molijo za našega kralja Petra II. in kneza Pavla ter za vse one, ki vodijo usodo domovine. Nato je pokleknil in molil molitve za mir.

Stedil je blagoslov s Najsvetejšim, nkar so se otroci in romarji začeli razhajati. Na sporedu je bila sicer še kratka verska prireditve, ki pa je morala odpasti, ker je bila ura že pozna, večina mladine je imela daleč do doma.

„Alkoholizem in potomstvo“

Fe vsak bolah težijo učitelji in veroučitelji, kakšne krife in težave imajo z otroci, ki prihajajo iz take zvanih pijanskih družin. Otroci se topi, trmasti, duševno zaostali, nimajo v sebi nobenega čuta časti, niso nadarjeni, pač pa navadno strahovite leni. Dobre snodne letine, ko se navadno pokuha večina vrtnega pridelka v alkohol, ko ljudje hodijo od hiše do hiše ko pijane muhe, v krajih, kjer dobivajo otroci za zajtrk čaj z alkoholom ali pa kezarček vina, o da bodo bolj korajžne odgovarjale, tam se iz leta v leto čujejo pritožbe o poraznem vplivu alkohola na naše mladino, na nade in pones naše bodočnosti. Pač pa se tam na dnevnem redu zločini proti varnosti življenja, pa tudi zločini spolnih zablod, pri katerih potem prihajajo na pomoč razni mazači, konjederci in konjeđerke, pa tudi brezvestne babice itd. Starši si želijo nadarjenih otrok in ni jim všeč, če učiteljstvo teži nad mladimi poročniki in nevedneži. O, da bi spoznali vi pametni očeti in matere, da bi spoznali vi pametni očeti in matere, koliko krivde nosi tisti nesrečni alkohol, gotovo bi mu zaprli in zaklenili vrata, da bi vi se prišli do njega, če manj pa, da bi prihajali s njim v svežo vaši ljubi otroci.

ta, potem nam je računati na izvrsten pridelok koruze. Računajo, da bo letošnja letina koruze dala okoli 500.000 vagonov, dočim je lanska letina dala samo 370.000 vagonov. Zaradi tega prihajajo vesti, da za koruzo ni več tako čvrstih cen. Stara koruza ima še vedno visoko ceno, za novo pa se govori, da je bila za termine zaključena že po 180, kar pomeni, da imamo pričakovati nizkih cen za koruzo. To bo imelo dobre posledice na eni strani za prehrano prebivalstva, na drugi strani pa bo tudi vojvodinska živinoreja prišla do koruze po nižjih cenah in ne bo imela več izgovora, da se morajo dražiti cene živine, ker ni koruze odn. je cena koruze previsoka. Vsekakor pa je treba najodločneje pobiti numero nekaterih vojvodinskih proizvajalcev, ki hočejo n. pr. koruzo zamenjati pri prehrani živine s pšenico.

d Vojni minister je izdal 1. septembra naredbi, v kateri se zahvaljuje vojnim obveznikom, da so tako vestno in disciplinirano opravljali vojno službo, na katero so bili poklicani pred enim letom.

d Sprememba delovnega časa pošt, telegrafov in telefonov. Ob nedeljah in praznikih, ki so kot taki priznani z zakonom, vrše odseji pošte v prometu s strankami samo te službe: 1. sprejem pisemskih pošilk, 2. izročanje časopisov, 3. izročanje pisemskih pošilk namočnikom poštnih predelov, 4. telegrafsko in telefonsko službo v dosežanem odsegu. Odpade torej blagajniška in paketska služba. Občinstvo v Ljubljani se še posebej opozarja na to, da poštno podružnico v Ljubljani št. 3, 4, 5, 6, 8 in 9 ob nedeljah in praznikih sploh ne počimajo. V teh dnevih naj se občinstvo poslužuje glavne pošte in pošte 7 v Šiški.

d Pogod v Zagrebu je sklenil, da nakupi 1200 vagonov moke ter je dobava 200 vagonov moke že v teku. Od teh gre 150 vagonov v Split, da jih tamkajšnja eksportna bančna uprava razdeli med najbolj potrebne kraje.

d Sprejem mladeničev v polno poštastniško šolo v Belgradu, Bilecu in Zagrebu v starosti od 18 do 21 let. Rok za prijavo je do 10. oktobra 1940. Vsa tozadevna pojasnila dobite pisмено ali ustno: Koncesionirana pisarna Franc Per, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pisemen odgovor priložite kolek za 10 din.

d Ogromno taborišče grabe na levi obali Save pri Belgradu za tiste Nemce, ki se bodo preselili iz Besarabije in Severne Bukovine v Nemčijo. Okrog 120.000 Nemcev bo zapustilo svojo prejšnjo domovino Besarabijo, katero je Sovjetska Rusija vzela Romuniji. Po nemško-ruski pogodbi se bodo tamkaj bivajoči Nemci preselili, in sicer delno z ladjami po Donavi, večinoma pa po železnici skozi Romunijo in naše državo. Ker pa bo potovanje precej dolgotrajno, so voditelji nemške manjšine pri nas dobili dovoljenje, da zgrade dva velika taborišča za te begunce, in sicer eno v Prahovu, kamor bi moglo iti 5000 ljudi in drugo na levi obali Save pri Belgradu, kjer bo prostora za 12.000 begunce. Iz Belgrada bodo begunci potem z vlaki potovali v domovino, in sicer delno skozi Maribor v Gradec in skozi Ljubljano in Jesenice v Celovec. Nemci so organizirali tudi posebno zdravstveno in prehranjevalno službo. Železnica, ki bo odpremijala begunce v Nemčijo, pa bo vsak dan dala na razpolago po dva do tri vlake za povoz.

d Naše čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »Pekoc«.

d Zlatnik v 60 kg težkem somu. Profesor Radovan Prosenec je za počitnice lovil ribe v Donavi pri Sremskih Karlovcih. Kot navdušen ribič si je ob reki kar najel malo hišico. Kakor poročajo tamkajšnji listi, mu sreča ves čas ni bila naklonjena. Zadnji dan počitnic je še enkrat poskusil ter vrgel trnek v Donovo. Čez kakih dve uri pa je velika riba nenadno na vso moč potegnila za vrstico, da bi bila ribiču skoraj palica padla v vodo. Po dolgem boju se je nazadnje profesorju posrečilo s pomočjo drugih čolnarjev ribo spraviti na suho. Bil je 60 kg težak rečni som. Ko so soma razparali, so našli v njegovem želodcu starogrški zlatnik, ki ima veliko starinsko vrednost, saj je star najmanj 2000 let.

VINA Vam nudi Centralna vinarna Ljubljana v svoji posodi najugodnejše.

d Sladkor za čebele. Finančni minister je predpisal odlok za nabavo sladkorja brez naplata državne trošarine za prehrano čebel. Po tem odloku bo moglo vsako čebelarstvo družstvo, zveza ali zadruga nabaviti za čebelarje največ 5 kg sladkorja za vsak roj čebel. Sladkor se bo dobil preko prodajne centrale za sladkor v Belgradu in se bo moral v sami tovarni za sladkor denaturirati s srednjemotno drobno papirko v razmerju 0,5%. Dovoljenje za nabavo sladkorja za prehrano čebel bodo dajale pristojne finančne direkcije.

a Slovenske redovnice — begunka, ki so se naselile v Ljubljani in se pečajo z vzgojo mladine, prenašajo usmiljena srca, da jim pomagajo pri ureditvi prostorov za stanovanje. Podrobna pojasnila je posebne naklonjenosti vodstvu Lichtensturnovega zavoda na Poljanski cesti v Ljubljani; event. poštno pošiljate naj se naslavljajo na ž. sestro Karolino, Ambrožev trg 6.

d Surovina, ki danes državi najbolj primanjkuje. Srbski strokovnjaki predlagajo, naj bi pri nas z vsimi sredstvi pospeševali gojitev kulture bombaža, ki je neizogibno potrebna naša tekstilna industrija, ki takoj omejuje obrate, čim se zmanjša naša proizvodnja kakršnih koli motnje. Tak pojav doživljamo prav sedaj. Tako je ugotovljeno, da je pri nas gojitev bombaža zelo malo napredovala, saj je bilo l. 1921 1500 hektarjev površine zasejane z bombažem, lani pa je bilo le okrog 6000 hektarjev. Naša sosedna Bolgarija je imela v istih letih takele številke: 4000 ha napravn 60.000 hektarjev danes. Grčija ima danes okrog 80.000 hektarjev zasajenih z bombažem. Romunija pa okrog dva in pol milijona hektarjev. Po računih strokovnjakov je pri nas možno najmanj na 30.000 hektarjev posaditi bombaž. Podobno bi se dalo pri nas narediti tudi z ovčerejo, da bi dobili večino potrebne volne doma.

d Redno vpisovanje v vse tečaje in predmete Dopsne trgovske šole v Ljubljani. Kengresni trg 16/II, se je pričelo in traja do 20. septembra. Ta šola Te nauči z dopisovanjem doma hitro in poceni tuje jezike (nemščino, italijanščino itd.), pa tudi gospodarske in trgovske predmete (pravo, trgovstvo, stenografijo, knjigovodstvo itd.). V to šolo se lahko vpiše vsakdo. Za časa rednega vpisa posebni popusti.

— Pri nerodni stolici, napetosti črev vsled zapeke prav odlično odvaža naravna »Franz-Jasclavac grenka voda zaoznanke prebave nakopičene v črevih V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Jasclavac voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

NOVI GROBOVI

m Umrli so: v Horjulu vdova po usnjari Ana Kete, v St. Vidu nad Ljubljano Brki Mihec, v Trzinu stavbni tehnik Avgust Straski, v Kozjem Jožef Druškovič, v Mariboru kandidatinja modroslovja Boženska Škapin, na Lavi pri Celju Marija Gaberšek roj. Vreter. — V Ljubljani so odšli v večnost: vdova po okr. glavarju Ema pl. Fladung, Irena Gril, vdova po učitelju, Marija Pianecki, inšpektor poštnih hranilnice v p. Jakob Vrečko, zasebnica Jospina Levitnik, Kelhar Jakob, soproga uradnika v p. v Kamniku, Marija Poganič roj. Dornik, učiteljica v p. Amarija Gorn roj. Puntuh, vdova p. paznika Barbara Siard in narednik-vodnik Dimitrije Mitit. — Naj počivajo v miru!

Starši, ali ste že naročili vašim otrokom Vrtec?

V današnjih časih mora imeti že vsaka hiša svoj časopis. Dajte tudi mladini zdrave duševne hrane in naročite ji mladinski list »Vrtec«. Za malenkostno mesečno naročnino 250 din dobe otroci časopis in še tri lepe mladinske knjige letno. Tudi na vaše najmlajše iz I. in II. razreda ne pozabite, raski tudi zanje prinaša »Vrtec« veliko lepih in zabavnih stvari, ob katerih se bo otrok igraje naučil branja. Ako privedete mladino že v teh letih na dober časopis, se bo tudi pozneje oklenila pravih kristjanskih listov. Ne dajte si od nikogar vati kak drug list, zablevajte zlasti pri skupnem šolskem naročevanju za vaše otroke »Vrtec«.

RAZGLED PO SVETU

Prekrat v Romuniji

Ko se je po Romuniji zvedelo, da je dunajsko razsodišče polovico Transilvanije odcepilo od Romunije in prisodilo Madžarski, je med ljudskimi množicami, zlasti pa med mladino nastalo silno razburjenje. V sedmograških mestih so se začele najprej velike demonstracije in največje so bile manifestacije ravno v Cluju, ki je glavno mesto Transilvanije in ki je bilo priključeno k Madžarski. Poročila iz ameriških virov so vedela povedati, da se je ravno v tem mestu zbralo veliko število kmetov, ki so protestirali proti temu, da bi romunsko ozemlje Transilvanije bilo priključeno Madžarski.

Iz Transilvanije so se neredi začeli širiti po vsej Romuniji. Nezadovoljstvo pa je doseglo višek v Bukarešti, kjer so se demonstracije začele usmerjati proti samemu kralju Karolu. Po ulicah so začeli vzklikati proti kralju, v sredo zvečer dne 4. septembra pa je voditelj Zelezne garde Horia Sima streljal z ulice skozi okna v kraljevske dvorane. Izjavil je, da je hotel s tem opozoriti kralja, da naj odstopi in odide iz države. Nezadovoljstvo v Romuniji je nevarno naraščalo. Zalost in velika bol vsega romunskega prebivalstva

je razumljiva, ker je bilo Romuniji odtrgano ozemlje, ki je v resnici v veliki večini naseljeno z Romuni.

Prejšnja romunska vlada, ki ji je predsedoval Gigurtu, je odstopila in Gigurtu je sam predlagal kralju Karolu, da naj pokliče na oblast generala Antonescu, ki je bil pred tremi dnevi še v zaporu. General Antonescu je zahteval, da se mu takoj izroče vsa pooblastila in v petek zjutraj 6. septembra je poslal kralju Karolu pismo, v katerem mu svetuje, naj se odpove prestolu in da naj hitro odpotuje iz države. Kralj Karol je nekaj minut nato podpisal odstopno izjavo.

Na romunski prestol je stopil njegov sin Mihail. Domov so iz tujine poklicali takoj njegovo mater Heleno, ki je že deset let živel v Italiji in v Nemčiji. Mati bo sedaj podpirala sina pri izvrševanju njegovih nalog.

Nova romunska vlada še ni sestavljena, toda general Antonescu si je nadel naslov »upravitelja romunske države«. Karjeve pravice so zelo omejene in bo kraljevska oblast bolj reprezentativna. V državi pa bo najbrž zdaj zavladovala Zelezna garda, ki je že sklenila podpirati generala Antonescu.

KATOLIŠKA CERKEV

s Socialno delo v misijonih Rešitev socialnega vprašanja je dandanes najnujnejša zadeva. Od tega je v veliki meri odvisno, kaj bo s krščanstvom v bodočnosti. Če pa je vera in socialno vprašanje že v krščanski Evropi v tako tesni zvezi, je tem bolj v misijonih. Poganske dežele se z naglimi koraki bližajo istemu žalostnemu socialnemu stanju, v kakršnega je spravil Evropo neomejeni pohlep in sebičnost, ki jo je rodila vera v golo snov ali s tujo besedo materializem. V Evropi je zaviral ta žalostni razvoj vsaj nekoliko krščanska vera, poganske vere pa so v tem oziru brez moči, zato je tam propad še hitrejši in popolnejši. Če torej hočejo misijonarji pridobiti poganski svet za Kristusa, morajo nujno pomagati, da se socialni položaj izžemanih in zatiranih poganskih množic spremeni in uredi po načelih krščanske pravičnosti in ljubezni. Težko je to delo, saj je celo pri nas, kako ne bi bilo tam. Kljub temu pa misijonarji ne beže pred njim. Oni vse store, kar je v njihovih močeh. Le žal, da so njihove moči in sredstva tisočkrat in milijonkrat prešlabotne. Zato nas prosijo sv. oče v imenu misijonarjev, naj goreče molimo v mesecu septembru, da mogočni Bog blagoslovi njihova prizadevanja.

RUSIJA

s Razpisna kolajna, kakor je nima nobena kapitalistična država. Sovjetski listi poročajo, da je bilo v Sovjetski ustanovljeno novo odlikovanje, ki nosi naslov »Maršalska zvezda«. To najvišje odlikovanje za rdeče vojaške zvezde, vsa iz zlata in okrašena s platino in velikimi briljanti. Nobena kapitalistična dr-

žava na svetu dozdaj še ni podeljevala tako razpisnih kolajn.

AMERIKA

s Sporazum med angleško in ameriško vlado je bil te dni objavljen. Anglija odstopi za 99 let Združenim državam brez vsake pristojbine oporišča v Novi Fundlandiji, na Bermudih in Bahamskih otokih, na Jamaiki, Malih Antilih, otoku Trinidad ter v angleški Gvajani. Združene države pa izroče Angliji takoj 50 rušilcev, ki so bili zgrajeni leta 1920 in ki imajo po 1200 ton. Sporazum je bil objavljen v obliki pisma med angleškim veleposlanikom v Washingtonu lordom Lothianom ter ameriškim zunanjim ministrom Hullom.

DROBNE NOVICE

Velike poplave je povzročilo deževje v Afganistanu.

V Sedmograški je treščil na tla aeroplan, ki je vozil uradnike velikih romunskih časopisov na tipski velesesem; 12 mrtvih, 9 težko ranjenih.

Nemške uradne poročila trdi, da je bilo v zadnjih dveh tednih sestreljenih 1565 angleških letal in 175 zapornih balonov, Nemčija pa je izgubila samo 403 letal. Angleži pišejo ravno nasprotno.

560 milijonov lir je določila Italija za »javna dela« v Albaniji.

Dveletno vojaško službo je uvedla na mesto gosposkega enotnega — Spanija.

Bolgari bodo vkrakali v Dobrudžo 20. septembra; končno bo zasedena na 30. septembra.

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi „Bayer“ jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez „Bayer“ jevega križa.

Opomba: vsa prava B. in. 1287 od 12. marta 1908.

Dva italijanska časnikarja sta prva ta dni prelezla južno težavno steno Montblanka.

Ameriški rušilci menda že plovejo iz Kanade v Anglijo.

Vedno bolj se čuti pomanjkanje stekla in steklenega blaga v Turčiji.

Okoli 14.000 letal bo dobila Anglija od Amerike do aprila 1942. Ali ne bo že prepozno?

Kanadska vlada je zaplenila 4 francoske ladje s skupno tonažo 13.789 ton.

Soproga kitajskega maršala Čangkajskega je odpotovala v Ameriko, kjer bo sprejeta od državnega predsednika Roosevelta.

Sovjetska vlada je vprašala nemško vlado za pojasnilo o nemško-italijanskem jamstvu za novo romunsko mejo.

Letošnji dunajski velesejem šteje 2150 razstavilancev. Razstavni prostor obsega 200 tisoč kvadratnih metrov.

Italijani poročajo, da so zasedli važno karavansko središče Buno v Afriki.

Japonska vlada odpoklicuje iz inozemstva vse svoje, Angliji in Ameriki naklonjene diplomate.

Za 596.000 ton angleških ladij so Nemci v avgustu potopili, pravi nemško poročilo.

Angleška vlada je preglasila vse angleške bankovce, nahajajoče se v inozemstvu, za neveljavne.

Nova pogodba o blagovnem in plačilnem prometu je bila te dni podpisana v Moskvi med Sovjetsko in Madžarsko.

Velika tovarna smuči je sgorela v norveški prestolnici Oslo.

Svedski listi poročajo o velikih ruševinah, ki so jih v okolici Londona povzročile nemške bombe.

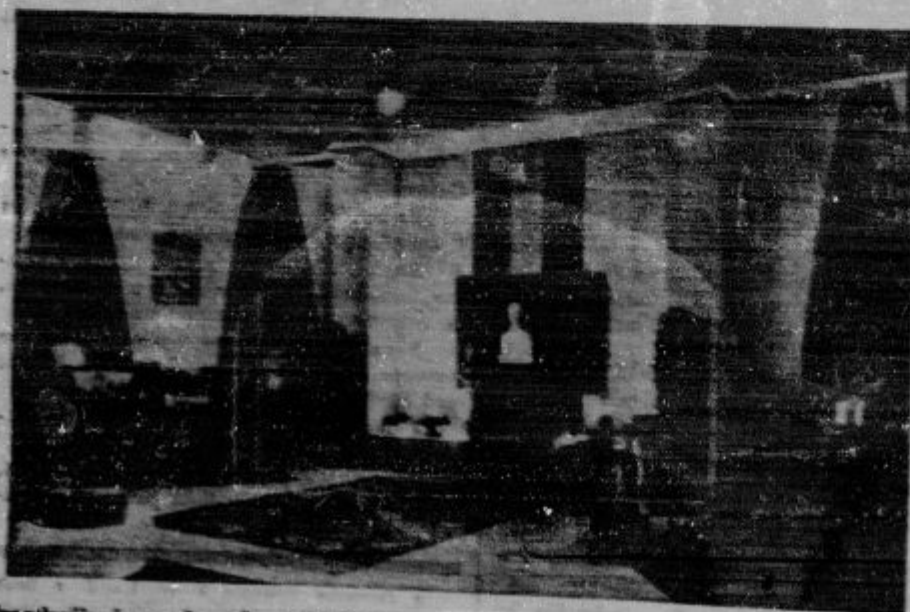
n Jesensko romanje k Sv. Luciji v Dražgošah, združeno s proslavo 300-letnice lupske cerkve, bo v nedeljo imeno Marijinega, dne 12. čestil sv. Lucije, prav iskreno vabljeno!

Častni kraljevi anše vojske na Kongresnem trgu.

Narodne mase med sprejemom na Kongresni trg.

Jugoslavija je na jesenskem študijskem veletrgu odprla poseben paviljon. Slika nam kaže notranjost odprane.

Radio Ljubljana

Četrtek, 12. sept.: 7 Jutranji poudarek, 7.05 Napovedi in poročila, 7.15 Plošče, 12 Plošče, 12.30 Poročila in objave, 13 Napovedi, 13.02 Radijski orkester, 14 Poročila, 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 20 Deset minut zabave, 20.10 O namenih Rdečega križa (dr. Oto Fettich), 20.30 Kvintet kamniških lantov, 21.15 Plošče, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Radijski orkester.

Petek, 13. sept.: 7 Jutranji poudarek, 7.05 Napovedi in poročila, 7.15 Plošče, 12 Plošče, 12.30 Poročila in objave, 13 Napovedi, 13.02 Radijski orkester, 14 Poročila, 14.10 Tedenski pregled Tujakoprometne zveze, 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 20 Za planince, 20.10 Ženska ura: Dobitkarstvo mleka v gospodarstvu in gospodarstvu (Ferjan Marija), 20.30 Peski in orkestralni koncert, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Plošče.

Sobota, 14. sept.: 7 Jutranji poudarek, 7.05 Napovedi in poročila, 7.15 Plošče, 12 Plošče, 12.30 Poročila in objave, 13 Napovedi, 13.02 Plošče, 14 Poročila, 17 Omenka ura, 17.30 Pregled sporta, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 20 Znanjepisni pregled (dr. Al. Kuhar), 20.30 Jaka Vamberger: Nesrečni Job, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Radijski orkester.

Nedelja, 15. sept.: 8 Jutranji poudarek, 8.15 Plošče, 8.45 Napovedi in poročila, 9.15 Prvi cerkveni glasbe iz franč. cerkve, 9.45 Verki gospe (trava, Jole Jagodich), 10 Solonski orkester II., 11 Plošče, harmonikarji, 12 Plošče, 12.30 Objave, 13 Napovedi, 13.02 Rad. orkester, 17 Kmet ura: Intenzivno vinarstvo (Petovsk Konrad), 17.30 Domači koncert, 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 20 Plošče, 20.30 Peski zbor »Sluga«, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Plošče.

Ponedeljek, 16. sept.: 7 Jutranji poudarek, 7.05 Napovedi in poročila, 7.15 Plošče, 12 Plošče, 12.30 Poročila in objave, 13 Napovedi, 13.02 Rad. orkester, 14 Poročila, 18 Izdravstvena ura: Zeloščne bolezn (Zari-Lavrič R.), 18.20 Plošče, 18.40 Gostinstvo in turizem (Jolko Solter), 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 20 Koncert lahke glasbe, 21.20 Plošče, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Pesmi poje Miro Premelj, klavir prof. Lipovšek.

Torek, 17. sept.: 7 Jutranji poudarek, 7.05 Napovedi in poročila, 7.15 Plošče, 12 Plošče, 12.30 Poročila in objave, 13 Napovedi, 13.02 Španski kvartet »Skrajšček«, 14 Poročila, 18 Radijski orkester, 18.40 Vzpojne vrednote križanstva (dr. Staniko Gogalni), 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 19.50 Gospodarski pregled (Drago Penčič), 20 Plošče, 20.30 Rinske lalalajke poje Helena Gorav, 21.15 Solistični koncert, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Radijski orkester.

Sreda, 18. sept.: 7 Jutranji poudarek, 7.05 Napovedi in poročila, 7.15 Plošče, 12 Plošče, 12.30 Poročila in objave, 13 Napovedi, 13.02 Plošče, 14 Poročila, 18 Mladinska ura, 18.30 Plošče, 18.40 Slomček o vzgoji in pouku prof. Edina Bojci, 19 Napovedi in poročila, 19.20 Nat. ura, 19.40 Objave, 19.50 O Rdečem križu, 20 Zbor Glasbene Matice, 20.45 Plošče, 21.15 Kitar, 22 Napovedi in poročila, 22.15 Premos.

»Ali mi boste dali vašo hišo?«
»To je pa naša reč.«
»Kje pa biva stanovalec?«
»To pa je pa naša reč.«
»Kje naj mi narodu zbirajo?«
»To je njena reč.«
»Koliko dele ji boir pa dal?«
»To je pa moja reč.«

Trgovsko učilnica »Christofor vinski vož«, Ljubljana, Donoberčeva cesta 15, pripravlja svoje učence-ske na praktične poslovanje v različnih gospodarskih podjetjih. Vpisovanje dnevno. Zahtevajte prospekt. Zavod je največji in najmodernejši iz vrste, zato ga lahko priporočamo.

Nj. Vel. kralj Peter II., knez namestnik Pavle, princa Nikola in Aleksander ter Nj. kr. Vis. kneginja Olga pred spomenikom, ko igra godba državno himno.

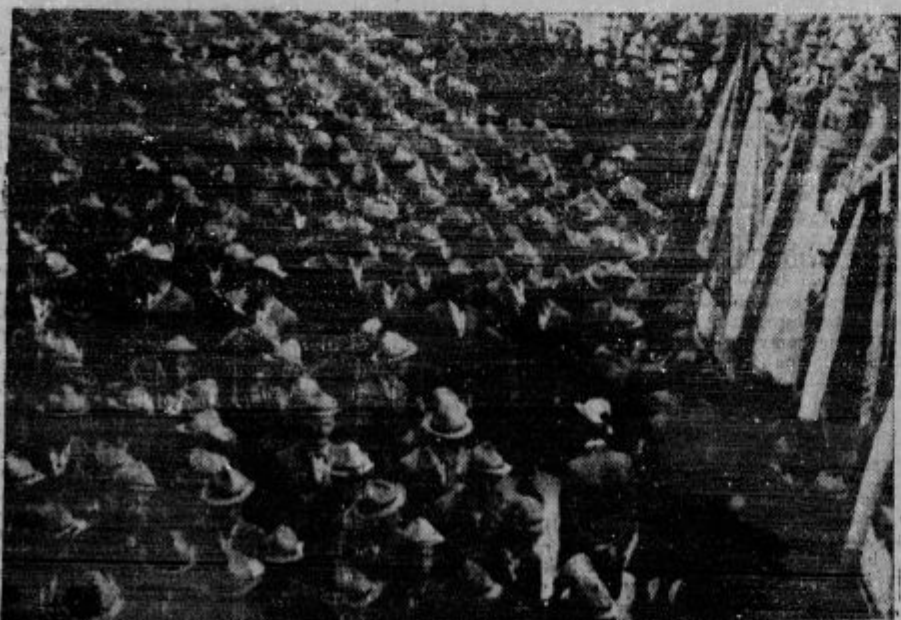
Pogled na spomenik kralja Aleksandra I. s podstavkom.

Člance Zveze dekliških krožkov, zbrane na Kongresnem trgu, pozdravljajo prihod Nj. Vel.

Kralj Peter II. kot letalec.

Pogled na Slovenske fante med slovesnostjo v Zvezdi.

n Ješica. Ko te sleherno nedeljo in praznik privabi glas zvona k službi božji v našo povečano župno cerkev, Tvoje oko in uho takoj opazi, da je sedanja ureditev hiše božje le začasna, da bo potrebnih še mnogo dobrih sre, ki bodo s svojo dobrotljivostjo pripomogle do končnega cilja. Zato oprostí in ne zameri, ako si v tem smislu vljudno vabljen na koncert »Slovenske narodne pesnike, katerega priredi domači cerkveni pevski zbor v nedeljo, dne 15. septembra ob 8 zvečer v Cerkvenem domu na Ješici. — Podpri vzvišeni namen, da bo hram božji čimprej dostojno urejen, saj ti njegov stanovalac ne ostane ničesar dolžan.

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite slijtraj na tešče kozarec naravnega »Franz-Josefa vode.

PO DOMOVINI

Prireditel v Ajdovcu na Dolenjskem

Vsem, ki se zanimajo za naš kraj Ajdovec, povemo, da se pripravljamo na proslavo obeltnice blagoslovitve »Gnidovčevega doma«, ki bo 22. septembra. Ob pol desetih dopoldne bo v župni cerkvi služba božja, med katero bo pel moški rhor. Po službi božji bo pred Gnidovčevim domom zborovanje, na katero vabimo posebno moške in fantje iz domače župnije in iz okolice. Govorila bosta priznana govornika iz Ljubljane o nevarnostih, ki prete verskemu in pravnemu življenju našega naroda. Popoldne po službi božji, ki bo ob pol dveh, bo telovadna nastop našega FO in DK s prostimi in simboličnimi vajami: »Nebo žari, »Hi na grobu matere«, »Dvigajte, orle in »Izidor ovčice pasele.

Vsem želim in želim bodo popoldne in popoldne postregli naši fantje z dobro pijačo in dekleta z dobro jedjo po zmernih cenah. — Za razvedrilo bo skrbela godba iz Žužemberka. Ob tej priliki bo tudi v priložnosti našega doma odprta Gnidovčeva soba, kjer bo mogel vsak videti zanimive stvari, ki jih je zabil pokojni škof Gnidovec, ajdovski rojak. Ker nas je oprema Gnidovčeve sobe precej stala, se priporočamo za prostovoljne prispevke.

Prireditel bo ob vsakem vremenu. Če bo deževalo, bo celodnevna prireditev v notranjih prostorih Gnidovčevega doma. Zato, prijatelji, znanč, okoličani pridite dne 22. septembra v Ajdovec! Veliko lepega boste slišali in videli!

Iz raznih krajev

Dev. Mar. v Polju. Po 38 letih učiteljstva nja sem bil sedaj upokojen. Odhajam v pokoj s pošteno zavestjo, da sem kljub težki življenjski borbi za preskrbo svoje desetčlane družine, vseh 12 let založko šolsko mladino po najboljših močeh vzgajal za Boga in ljubljen domovino Jugoslavijo. — Ob tej priliki se pri-

jateljsko poslavljam od spoštovanih prebivalcev zaloskega šolskega okolisa. Od vseh brez kake izjeme. Tudi od tistih, s katerimi na političnem polju nisem bil eno, ker sem še vedno prepričan, da je samo tisto življenje vredno življenja, ki mu je temelj božja zapoved in da je samo tista vzgoja kaj vredna, ki lakšno in dosledno sodeluje s Cerkvijo. Naj Gospod zlasti v sedanjih težkih časih blagoslovja moje drage Založane, Kašljane in Podgradčane ter jih obvaruje vseh nesreč. Posebno želim, da bi dobili Založani čimprej lastno župnijo in tako Kristusa v Najsvetejšem Zakramentu, ki je vir vseh dobrot, v svojo sredo. — Z Bogom!

Fran Silvester.

Veliki Gaber. Čeprav smo daleč od Kurečke, vendar se je tudi iz naše duhovnije udeležilo pobožnosti za mir dne 1. septembra 21 oseb. Dasi je bila pot na Golo naporna, smo bili vendar vsi zelo zadovoljni ter upamo, da naše romanje h Kraljici miru ni bilo zadnje.

Medija-Izlake. Komaj so utihnili zvonovi, ki so zvonili namreč Editu Janka iz Izlake, že so 25. avgusta vnovič zapeli njegovi stari mami, Mariji Jenko. Marijina družba za žene v Izlakah pa je z njo izgubila v teku enega meseca že drugo dobro članico. Niso se še posušile solze žalujoči Jenkovti družini, že jim je smrt njihove dobre mame vnovič težko zadela v srce. Pokojna mama je bila ena tistih dobrih slovenskih mater, ki vedno dela, moli in trpi. Gori kakor sveča in izgori zato, da svetli drugim. Naj počiva v miru, žalujoči rodini pa naše sožalje!

Mekinja. Dne 2. sept. sta se tukaj poročila Golob Janez iz Nevelj in Košir Antonija, p.d. Ožbovčeva s Podjeli pri Mekinjah, vzorna članica tukajšnje dekliške Mar. družbe, katere se je od nje pri poročni maši z ganljivim petjem poslovila. — Ker po novi sinodi na žegnansko nedeljo ne sme več biti pri podružnicah vs. maša, bo odslej naprej v lurski kapeli v Godiču služba božja vslej zadnjo nedeljo v septembru ob 9. torč letos 29. sept.

Za rožnensko nedeljo, žal, ni mogoče dobiti duhovnika, zato mora ostati pri tem času.

Sv. Jošt na Kranjem. V nedeljo 15. septembra bo na Sv. Joštu velik romarski shod v počastitve Zalosne Matere božje. Že na predvečer v soboto bodo romarje spovedovali trije spovedniki, enako v nedeljo zgodaj zjutraj do poznega dopoldneva. Sv. maše bodo ob 6. 8 in pol 10. Popoldne ob 2. 50 za člane bratovščine Zal. M. B. govor, pete litanije in procesija okrog cerkve na sv. stopnice, kjer bo pobožno rožnaga venca Marije sedem lastosti. Tega dne moremo dobiti popolni odpustek tolikokrat, kolikorkrat po vredno prejetih sv. zakramentih obiščemo sv. stopnice in molimo v papežev namen. Ob tej priliki naj bi se priglasili tudi novi člani za sprejem v bratovščino Zal. M. B., ki letos obhaja 38. leto po svoji ustanovitvi. Vse pozvajo prirejajo mirovne procesije in spokorna romanja k Mariji, Kraljici miru. V nedeljo se v islem duhu zberimo v romarski cerkvi Sv. Jošta na Kranjem in obnavimo pobožnost v čast Zal. M. B. z gorčimi prošnjami, da nas in našo domovino obvaruje vsega hudega.

Petkovce pri Logatcu. Na Mali Šmaren smo imeli na našem Petkovskem griču lepo slovesnost. Popoldne ob 3. so prišli iz okoliških krajev k blagoslovitvi novega harmonija, ki so ga kupili petkovski fantje in dekleta in ga pedarili cerkvi. Po blagoslovitvi so fantje in dekleta zaigrali na prostem Teofil tako dovršeno, da so bili tudi tisti, ki so prišli od daleč zelo presenečeni. Isto smo ponovili tudi zvečer ob 8.

Sv. Križ pri Litiji. Tukaj pri nas je letos bolj slaba letina. Naši vinogradi po goricah izgledajo opustošeni vsled hude peronosporje. Črniči žalostno prepevajo, ker ni na treju sladkega grozdja, kakor je bilo lansko leto. Edino krompir in fižol sta dobro obrodila. Žito je tudi slabo. Mlaček je končan. Letos je pomanjkanje delavcev in zato smo tudi v veliki stiski, posebno za mlatiče.

Litija. V nedeljo dne 1. sept. se je vrtil v Litiji občni zbor JRZ za cel litijski okraj. Zavedajoč se važnosti strankine organizacije, so se odborniki okrajne organizacije t. j. vsi predsedniki in podpredsedniki krajevne organizacij v okraju polnoštevilno udeležili. Pred volitvami v odbor okrajne organizacije JRZ za litijski okraj sta poročala odbornikom o političnem in gospodarskem položaju bivši poslanec za litijski okraj g. dr. J. Lavrič in strankin tajnik g. Cesar. Nato so se vršile volitve v popolnem redu in soglasja. Izvoljen je bil za

89

Gospod Volodijovski

Nadaljnji razgovor so jima pretrgali glasovi, ki so klicali:

»Komisarji se vračajo, komisarji se vračajo!

In res, čez nekaj časa so se trije nočešali odposlanci prikazali na gradu. Bili so to: podolski sodnik Grušček, stolnik Rževski in čerabovski praporščak gospod Melnikovski. Šli so surke s povešenimi glavami; na hrbtih so se jim svetili brokatni kaftani, ki so jih v dar prejeli od vezirja.

Volodijovski jih je čakal, oprl na še tople in kadeč se top, namerjen proti Dnužu. Vsi trije so ga molče pozdravili, on pa je vprašal:

»Kakšni so pogoji?»

»Mesto ne bo oplenjeno, prebivalcem je zagotovljeno življenje in premoženje. Kdor noče ostati, ima pravico oditi in kreniti, kamor se mu bo zdelo.

»In Kamenec?»

Komisarji so povesili glave:

»Sultanov... na veke vek v...»

Nato so komisarji odšli, ne proti mostu, zakaj tam so že množice ljudstva zaprle pot, ampak v stran skozi južna vrata. Ko so prišli dol, so sedli v čolna, ki naj bi jih pripeljal do poljskih vrat. V nižini, ležeči med skalami vzdolž reke, so se že začeli pojavljati janičarji. Iz mesta pa so se valile vedno večje množice ljudstva in napolnile trg nasproti staremu mostu. Mnogo jih je hotelo teči na grad, toda iz njega prihajajoči polki so jih na povse našega viteza zadržali.

Ko je le-ta odpravil vojaštvo, je poklical gospoda Musalskega in mu rekel:

»Stari prijatelj, izkaži mi uslugo: pojdi takoj k moji ženi in ji povej od mene — — —

Tu je za trenutek zastal malemu vitezu glas v grlu.

»In ji povej od mene: Nič za to!« je naglo dodal.

Lokostrelec je odšel. Za njim je počasi odhajalo vojaštvo. Volodijovski je sedel na konja in nadzoroval odhod. Grad se je praznil, toda počasi, ker so gruč in podrtine ovirale korak.

Ketling se je približal malemu vitezu.

»Grem!« je rekel in stiskal zobe.

»Pojdi, samo zavleci, dokler vojaštvo ne odide... Pojdi!«

Volodijovski pa je snel čelado z glave: za trenutek je še pogledal na razvaline, na to polje svoje slave, na gruč, mrlice, odlomke zidu, na nasip in na topove, potem pa je dvignil oči kvisku in začel moliti...

Njegove zadnje besede so bile:

»Daj ji, Gospod, moči, da bi to potrpežljivo prenesla, daj ji mir!«

Ahl... Ketling se je podviral, ne da bi čakal na to, da bi polki odšli: zakaj v tem trenutku so se zamajale bastije, strašen pok je raztrgal ozračje, ploščadi, stolpi, stene, konji, lopovi, živi in mrtvi, gruč zemlje — vse to je zgrabil plamen in pometal na stranjo kakor v en sam strašen naboj je zletelo v zrak.

Tako je preminul Volodijovski, Hektor kamenški, prvi vojak: ljudovlade.

V stanislavovskem samostanu je stal sredi cerkve visok katedral, na goro obstarjen s svečami, na njem pa je ležal v dveh krstah, svinčeni in leseni, gospod Volodijovski. Pokrova sta bila že zabita in ravno so se odpravljali k pogrebu. Sečna telja dvorana je bila, da bi truplo počivalo v Hrepuvici, toda ker je bilo celo Podolje v sovražnikovih rokah, naj bi se začasno pokopalo v Stanislavovu; v to mesto

so bili namreč pod turškim konvojem (stražnim spremstvom) odposlani preostali kamenški »gruč« (izganci) in bili in oddani v roke hetmanskih vojak.

V samostanu so peli vsi zvonovi. Cerkev se je napolnila z množico žaltic in vojakov, ki so še zadnjikrat hoteli videti krsto Hektorja kamenškega in prvga viteza ljudovlade. Sepetalo se je, da pride sam hetman k pogrebu: ker ga pa doslej ni bilo videti, a je lahko vsak trenutek prišel tatarski čambal, zato je bilo sklenjeno ne več odlašati s pogrebom.

Stari vojak, prijatelj rajnega ali njema podrejen, so stali v krogu okoli katedrala. Med drugimi so bili navzoči: lokostrelec gospod Musalski in gospod Motovilo in gospod Sufko in gospod Hromika in gospod Nenašinec in gospod Novovijejski in mnogo drugih nekdanjih častnikov s postojanke. Po čudnem naključju ni manjkalo skoraj nihogar izmed teh, ki so nekdanj posedeni zvečer na klopih pri hreptovskem ognjišču; vsi so odnesli cele glave iz te vojne, samo on, ki jim je bil poveljnik in vsor, ta dobri in pravični vitez, stražen za sovražnike, sladke za svoje, samo on, borilec vseh borilcev z globljim srcem — je ležal tu visoko sredi luči v neizmerni slavi, toda v tišini smrti. V vojni otdela srca so se topila od žalosti pri tem pogledu; rumeni bleški sveč so osvetljevali stroge, otožne obraze bojevnikov in se odbijali kot bleščeče iskre v solzah, ki so tekale iz oči. Sredi kroga vojakov je ležala z razprostrtimi rokami na tleh Baša, poleg nje pa stari, nadložni, zlomljeni in tresoči se gospod Zagloba. Čna je prišla sem z Kamenca peš za vozom, ki je peljal najdražjo ji krsto, prav zdaj pa je prišel čas, da je bilo ireha oddati to krsto zemlji. Vso pot, ko je hodila naprebečna, kakor bi ne pripadala več temu svetu — in sedaj pri tem katedralu je ponavljala, ne da bi se zavedala, z usti: »Nič za to!« — ponavljala, ker ji je tako vel

okrajnega predsednika JRZ za litjski okraj soglasno dr. J. Lavrič, bivši narodni poslanec, za podpredsednika Ignacij Pevec, župan iz Št. Viča pri Stični in Prosenec Anton, župan iz Zagorja, za blagajnika Zupanc Anton, župan iz Krke in za tajnika Strman Alojzij, iz Smartna, predsednik Okrajne Kmetijske zveze za litjski okraj. — Pri kakšni leti so se v mali vasici Veliki vrh, poročila kar tri nastre in dva brata v eni sami družini spoplovane hise Janette. Letos se je druga ravno tolikšna vas okoristila, kajti letos urodo kar štiri ali celo pet porok v tej vasi in sicer iz spoplovanih družin Zagorjeva, Kovičeva in Hostnikova. Bog jim da srečo in blagoslov, da bi se v sedanjih letavnih časih zavedali vsi novoporočenci svojih velikih in odgovornih poklicev!

Sestre, Tukašnje Prosvetno društvo ima v nedeljo 15. septembra po večernih svoj redni letni občni zbor in vabi vse člane in članice, da se tega občnega zbora udeležijo polnočevitno. Zadržali bomo jasne smerice za naše delo in z povimi prijeli za delo, da bomo širili v naši župniji pravo prosv. delo. Vabimo pri tej priliki nove člane in članice v naše društvo. PO pa ima svoj redni občni zbor to soboto zvečer ob pol 8. Fantje, redni člani in prijatelji naše slovenski, katoliške telovadne in vzgojne organizacije, pridite!

Vojnik pri Celju. Pretekli teden nas je zapustil priljubljeni kaplan g. Jevšnikar Viljem. Nad dve leti je posvečal svojo skrb največ mladini in dekletski Marijini družbi. Odšel je na novo službeno mesto v Zalec. — Danovinska hišalnica v Vojniku gradi sadno sadilnico. Tako se bo tudi naš kraj uvrstil med napredne sadjarske okoliše. Zelimo le, da bi se sadjarji v velikem številu posluževali sušilnice in sprico velike skrbi za prehrano naj bi se uporabilo sadje namesto za pijačo za vsakdanji kruh.

Slov. Konjice. Imamo krasno jesensko vreme, ki ga avgusta nismo pričakovali. Grozde je pričelo zoreti in vsi drugi pridejki. Priprani smo, da bo dolgo držalo in upamo na zadovoljivo vinsko letino, katere bo našemu kmetu dala nekaj novih virov za gospodarstvo, ki ga sicer tarejo mnoge nadloge. — Zelo slovesno smo praznovali rojstni dan našega mladega kralja. Na predvečer je v društvenem domu bila akademija v slavnostno počastitev, na praznik sam pa slovesna služba božja. Pol-

noštevilno so se je udeležili zastopniki oblasti, samoupravnih tak. uradov in korporacij, šolska mladina z učenstvom in mnogo ljudstva. Ves trg je bil okrašen z dr. zastavami. Mnogo ljudi se je udeležilo slavnosti v Ljubljani, z njimi tudi zastopstvo članov in članice ZFO in ZLK. — V nedeljo bo na Brinjevi gori zadnji letošnji romarski shod ob običajni uri. V soboto zvečer večerice, v nedeljo pa sveti masi ob šestih in desetih. — Ob zadnji povodnji je Dravinja napravila veliko škodo kmetom, ki imajo travnike v bližnji struge in ob njej. Otava je bila vsa povajšana in pomandrana z blatom in protjem. Mnogi posestniki so jo le s težavo pokosili; uporabili pa jo bodo večinoma za steljo, ker je zaradi nevarnosti obolenja neprimerna za pokladanje. To je spet dokaz, kako nujna je regulacija Dravinje in konjski dolini.

litija. Rozina Franc, soboslikar — 70 letnik. Ne sme iti mimo nas neopoznen pomemben jubilej uglednega fanta — »Malarjevega Francelina«. 8. sept. je zagledal beli dan. Izušil se je sobnega slikarstva ter postal dovršen, daleč v okolici znan mojster. Iz njegove šole je prišlo lepo število pomočnikov; nekateri se udeležujejo že kot samostojni mojstri. Odločno katoliški fant je naš Francej, član fantovske kongregacije. Bil je mnogo let tudi družbeni prednik; njegova miza, omara in polica so obložene s katoliškimi knjigami in časopisi. Za časa županske krize je bil imenovan za gerenta litjske občine. Kakor takrat, tudi sedaj uživa vsesplošen ugled in spoštovanje. — Značilna poteza njegova neustrašenega katoliškega prepričanja je nadalje ta, da pri vsaki procesiji o veliki noči nosi kipec vsalega Zveličarja »Aleluja«, saj je tudi telesno ustvarjen za to — velikani po postavi. Kako ponosen in mladeniški je še njegov korak. Prav nihče mu ne sodi sedem križev. Dragi prijatelj naši Mnogo

otožnih, a še ved vseh dni Ti je ljubi Bog naklonil, da kar vemo, da si mu iz srca hvaležen. Za Tvojo bodočnost pa vsi Tvoji prijatelji prosimo Dobrotnega, naj Ti podeli še mnogo let srečnega, zadovoljnega bivanja med nami. Bog Te živi!

NAZNANILA

n Dobrova pri Ljubljani. V nedeljo dne 15. t. m. bo pri nas zaključek tmarah maš. Popoldne bodo romarji lahko pri več mašah, ki bodo ob 5., 6., 8., 9., in pol 11. Popoldne pa bo ob 3. ne pa ob pol 4. kakor navadno slednja pridiga prevzile-nega škola in nato mirovne procesije. Ta teden obhaja dobrotna župnija mirovno devetdnevno, ki bo zaključena s mirovno procesijo. Zaključne procesije so vsako leto zelo lepe, ker se jih udeleži velika množica. Letos pa bo gotovo še posebej veličastna.

n Prosvetno društvo pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko rabi na svojo veliko javno tombolo, ki bo v nedeljo, 22. septembra, v primeru slabega vremena pa 29. septembra ob 2 popoldne v Zg. Luči. Glavnih dobitkov je 8. Med njimi je krasna kuhinjska oprava. Poleg glavnih je še 150 večjih in manjših dobitkov. Tablice so samo po 2 din. Prijatelji prosvete, obiščite nas v čim večji udeležbi! — Odbor.

n Škofljan pri Mokronogu. Bliznjio in dalj- no okoliho vabimo, da se v velikem številu udeleži tombole, ki jo priredi 15. septembra ob 2 popoldne Prosvetno društvo v Škofjancu. Pripravljenih imamo mnogo krasnih dobitkov. Glavni je novo motorno kolo znamke NSU. Poleg tega še ves koles, fotoaparatom, bala blaga, vreča bele moke, osipalnik, plug itd. ter nad 300 drugih dobitkov. Tombolske karte so samo po 2 din. Sodelovala bo salezijsko godba z Radne. Prijatelji, prihitite v Škofjanci!

n Romarski shod Planinske M. B. (Italija) se preloži od 8. IX. na nedeljo po Rojstvu Mari-jinem, t. j. 15. IX.

n Na Zalostni gori pri Mokronogu se bo, kakor druga leta, tudi letos vršil romarski shod tretjo nedeljo v septembru, to je 15. septembra. Častilca Marijina prav lepo vabimo na to zna-menito božjo pot. Običajni semenj v Mokronogu, ki je bil druga leta dan prej, to je tretjo soboto v septembru, bo letos šele 21. septembra, ker je tretja sobota šele ta dan.

ta ljubljani, ker so to bile poslednje besede, katere ji je poslal. Toda v tem ponavljanju in v teh besedah so bili samo zvoki brez vsebine, brez resničnosti, brez pomena in tolažbe. Ni bilo nič za to, ampak žalost, tema, obup, brezdušje, zgolj nesreča, ki nikoli ne odstopi od nje, zgolj ubito in zlomljeno življenje, zgolj v blaznost vodeča zavest, da ni več usmiljenja zanjo ne nade, ampak samo praznota, ki je in bo praznota in ki jo more izpolniti samo Bog, kadar ji pošlje smrt.

Zvonovi so peli; pri velikem oltarju se je končala maša. Naposled je zadonel visoki, kakor iz prepudov kličoči glas duhovnikov: »Requiescat in pace! Mrzlčen trepet je stresel Bašo, a v nezavedajoči se glavi se ji je utrnila samo ena misel: »Zdaj, zdaj mi ga vzemo!« Toda to še ni bil konec cerkvenega obreda. Vitezi so pripravili številne govore, ki bi jih govorili, ko se spusti krsta v grob, med tem pa je stopil na prižnico duhovnik kaminski, prav tisti, ki je v prejšnjih časih pogosto sedel v Hreptijovu in ki je Bašo takrat, ko je bila bolna, za smrt prevedel.

V cerkvi so začeli ljudje hrkati in klatjati kakor navadno pred pridigo, potem so utihnili in vseh oči so se obrnile na prižnico.

Med tem se je s prižnice oglasilo ropo-tanje bobna.

Poslušalci so ostrmeli. Duhovnik Kaminski pa je bil kakor na boben kakor k orožju; na-glo je prenehal in nastala je smrtna tišina. Nato se je ropotanje oglasilo drugič, tretjič; nenadoma pa je duhovnik Kaminski vrzel palčice na cerkveni tlak, dvignil obe roke kvišku in zaklical:

»Gospod polkovnik Volodijovskij!«
Odgovoril mu je krčevit krik Baša. V cerkvi je postalo naravnost strašno. Gospod Zagloba se je dvignil in skupaj z gospodom Mušalskim sta odnesla omedlelo ženo iz cerkve. Med tem pa je duhovnik klical dalje:

»Za Boga, gospod Volodijovskij! K orožju kličejte! Voja! Sovražnik na mej, a ti ne skočiš kvišku, ne primis za sabljo, ne sedes na konja? Kaj se je zgodilo s teboj, vojak? Ali si pozabil svojo nekdanjo krepost, da nas puščaš same v zgolj žalosti in bojazni?«

Vitezom so se prsi burbo napele in splošen jok se je utrgal po cerkvi in se trgal še nekaj kratov, ko je duhovnik proslavljal krepost, liubezen do domovine in hrabrost umrlega; pa tudi govornika so zgrabile njegove lastne besede. Premagala ga je žalost zaradi malega viteza. Žalost zaradi Kamenca, žalost zaradi ljudovlade, ki jo upropastile roke spozna-valcev polumeseca, in je slednjič svoj govor končal s takole molitvijo:

»Cerkve, o Gospod, se spreminjajo v mo- šeje in koran bodo prepevali tam, kjer smo doslej mi peli evangelije. Potopil si nas, Go-spod, obrnil si od nas svoje obličje in si nas dal v oblast nečistemu Turku. Nedoumljive so Tvoje sodbe, toda kdo, o Gospod, se mu sedaj upre, katere vojske se bodo bojevale na me-jah? Ti, ki mu ni na svetu nič skritega, Ti veš najbolje, da je ni naš naš konjenik! Katera Ti, Gospod, tako skoči, kakor ume naša skočiti? In takih branilcev se hočeš zvebiti, ki je za njihovimi pleči moglo slaviti Tvoje ime vse krščanstvo? Dobrotljivi Oče, ne zapusti naš! Izkazaj nam svoje usmiljenje! Pošlji nam branitelja, pošlji zmagovalca nad nečistim Moha-medom! Naj pride sem, naj se pokaže med nami, naj dvigne naša upadla srca, pošlji ga, Gospod!...«

V tem trenutku je nastal nemir pri vratih in v cerkev je stopil gospod hetman Sobieski. Vseh oči so se obrnile nanj, drhtavica je spreletela ljudi, on pa je šel, zvenketaje z ostro-gami h katedrali, vzvišen, z obličjem Cezarja, ogromen...

Oddelek viteštva v železju je šel za njim.

»Salvator!« je kriknil duhovnik v preroški zanesenosti.

On pa je pri katedrali pokleknil in začel moliti za Volodijovskega.

Epilog.

Leto kasneje po padcu Kamenca, ko so kolikor toliko potihnile razprtije med stran-kami, je nastopila ljudovlada v obrambo svojih vzhodnih mej.

In nastopila je napadalno. Veliki hetman Sobieski je šel z eden in trideset tisoč konjenice in pehote v sultanove dežele, pod Ho-čima, da bi udaril na neprimerno močnejšo voj-sko Hussein-paše, ki je stal pod tem gradom.

Ime gospoda Sobieskega je bilo že strašno sovražniku. Tisto leto po padcu Kamenca, ko je imel komaj nekaj tisoč vojaštva, je toliko izvršil, tako raztrgal brezštevilno armado padi-šahovo, toliko čambulov uničil, tako velike mno-zice ujetnikov rešil, da se stari Hussein, čeprav je bil po številu vojaštva močnejši, čeprav je stal na čelu izborne vojske, čeprav ga je pod-piral Kaplan-paša, vendarle ni drznil stopiti hetmanu nasproti na odprtem polju, ampak je sklenil braniti se v utrjenem taboru.

Hetman je obkolil ta tabor z vojaštvom in bilo je splošno znano, da se ga hoče polastiti z vstopnim bojem. Sicer so bili nekateri mne-nja, da je to v vojni zgodovini neznačilno pod-jetje, da bi se kdo z manjšo silo vrzel na večjo, ki ima povrhu še nasipe in jarke v zaslobo. Hussein je imel sto dvajset topov, v celem poljskem taboru pa jih je bilo le pet-deset. Turška pehota je bila trikrat močnejša kakor hetmanska; samih janičarjev, ki so bili tako strahni v boju moža z možem, je stalo na turških nasipih več kot osemnajst tisoč. Toda hetman je verjel v svojo zvezdo, čar svojega imena — in navsezadnje v vojsko, ki jo je vodil.

Dalje orthodoja

Velik letalski napad na London

Dne 7. septembra so Nemci z okrog 400 letali napadli London in sicer pod vodstvom samega maršala Göringa. Tako nemška kakov angleška poročila soglašajo v tem, da je bombardiranje povzročilo prebiti večino škoda. To je bil najhujši napad, kar jih je bilo doslej nad Londonom. Nemška letalstva so bombardirala pristaniške naprave, skladišča benzinov, skladišča žit. Ob reki Temzi so nastali veliki požari. V središču Londona je bilo uničenih več stanovanjskih hiš. Porušila sta se dva tančna podzemna letališča, dve poslovni in mnogo skladov. Ob priliki bombardiranja je padla neka nemška bomba skozi cerkev na tlačenje v nekem zaklonišču zahodnega dela Londona. Tam je bilo 1000 ljudi. Bomba je ubila 14 oseb, 40 pa jih je ranila.

V bitkah nad Londonom je bilo nad mestem Temze sestreljenih ogromno število nemških letal. Posamezni oddelki letal so plovili v višini 7000 m.

Angleži poročajo, da je bilo pri nemškem letalskem napadu dne 7. septembra ubitih okrog 400 oseb, okoli 1300 pa težko ranjenih. Istega dne je bilo sestreljenih 86 nemških letal.

Nemci pijejo, da je bilo sestreljenih pri našem napadu nad Londonom 78 angleških letal in da je ta napad posledica naših angleških napadov na Berlin.

V nedeljo 8. septembra Nemci z napadi na London niso prenehali. Val za valom, kot prejšnji dan, so prihajale skupine nemških bombnikov in se zvrile v dim, ki se je širil nad Londonom. Zabele se je — zares...

Dve, tri iz Amerike

V Clevelandu je za pijačnico umrla Margarita Kamber, stara 16 let, hčerka Jodita Kamberja. Rojena je bila v Clevelandu. — V Clevelandu je umrla v bolnišnici Jeana Krišovec v starosti 29 let, iz East 4th St. Zaprta soproga, stara, tri hčere in dve sestre. Rojena je bila v Connecticut. — V Clevelandu O. je po dolgi in močni bolezni umrl rojak John Kleindienst v starosti 69 let. Doma je bil iz Bressja na Gorjskem in je hiral v Ameriki 29 let. Zaprta žena Mary, sedem sinov in dve hčere. — V Clevelandu O. je umrl slovenski pionir Franc Butala v starosti 68 let. Stanoval je na St. Clair Ave. Pokopni je bil doma iz Gracina

na Dolenskem in je prišel v Ameriko, ko je bil star 16 let. Prišel je z ožimi, ki so hoteli v »Rajski dolini« ustanoviti svoje kolonije. Ko s tem ni bilo nič, je obiskoval višje šole in leta 1900 prišel v Cleveland, kjer je organiziral prvo slovensko godbo in potem še več godb v državi Ohio. — V Clevelandu O. je umrla Johana Urankar, rojena Schudotnik, v starosti 64 let. Zadnjih devet let je bolehal na ohromelosti. Rojena je bila v Kamniku in je prišla v Ameriko pred 45 leti. Zaprta soproga, hčer Johanna Mary in sinove dr. Augusta, dr. Vilhama in Carla ter dva brata. — V Clevelandu je poškodoval rojak Anton

Kutič, v starosti 42 let. Rojen je bil v vasi Pag v Dalmaciji. — V Pueblo Colo. je umrla Mary Zaleto, farmarica. Njena dekleško ime je bilo Marija Merian in je bila doma iz Trebnja na Dolenskem. Zaprta soproga, tri sinove in tri hčere. — V Jolietu, Ill. je bil pokopan rojak Jerry Pirc, ki je hiral na 925 Summit Street. Tam ni zapustil sorodnikov. Soproga mu je umrla meseca januarja. Pokopni je bil star okoli 70 let. — V Sanigawa, Mich. je v visoki starosti 89 let umrl slovenski pionir Anton Strukelj. Doma je bil iz Zastemberka na Dolenskem in je hiral v Ameriki celih 74 let. Prišel je v Ameriko prvo leto po civilni vojni leta 1866. Dolgo let je vodil grobarstvo trgovino. Zaprta žena in hčer. — V Sheboyganu, Wis. so je pripadla avtomobilska nesreča, v kateri je dobila resneje poškodbe mlada Slovenka Olga Smerk s Center Ave. Avto, v katerem se je vozila s svojo prijateljico, se je preobrnil in sta bili obe poškodovani. Neki drugi avtomobilist je ob dekleci pobral in jo hotel odpeljati v boljšino, pa se je še njegov avtomobil prevrnil na nekem ovinku. Tedaj je pa prišel mimo rojak John Pusec, ki je gospodarsko prepepal v bolnišnico. — V Milwaukee, Wis. je umrla Mrs. Frances Kopsel, rojena Falan, v starosti 45 let. Doma je bila iz Ljubane v Savinjski dolini na Štajerskem. Zaprta soproga, sin in tri hčere. — V Butte, Mont. je umrla za pijačnico Margarita Petril v starosti 47 let. Zaprta soproga in deset otrok, sedem sinov in tri hčere, ter starša. — V Moon Runu, Pa. je naglo umrl začet od mrtvovala rojak Joseph Kristan v starosti 85 let. Pokopni je bil doma na Vranskem na Štajerskem. Zaprta 2 sinova in 1 hčer. —

V vsako misel »Domoljuba«

Pod vašo lipo Samotarjeve misli

»V sanjah tibi se zdijo, da bi rad zapel s cigano, slišim se, ker mnogo mislim in premišljam, pa vsake misli se zapisati ne smem; preveč bi bilo zamere na spodaj in na zgoraj.

Vse se mi tako čudno, da je Evropa na razteku, pa prav lebo na razteku popoldne nove dobe, ki se pa poraja v strašnih bolečinah. Mnogi narodi, zlasti se mi, so v skrbeh za svojo neodvisnost, pomamčeni so v skrbeh za svoje imetje, če ga sploh še kaj imajo.

Stara resnica je, da je na naši materi zemlji še vedno dovolj napuha, ostanosti in prevečnosti, ali kakor hočete, da se ta navlača imevanje, tudi ničemurnosti je še cele kupe, sebičnost ji dela tovarišije, vere pa tako malo kakor nič, zlasti pri ljudeh, ki bi jo v veliki meri potrebovali. Zato se ni treba čuditi, da smo ob teh spremembah daleč, daleč zšli in zabredli. Ali kdaj se bomo obrnili na bolje!

V marsikem se še nič ne poma, da živimo v resni in prerisanih časih. Po nepotrebnem gre še veliko denarja po vodi. Na živskem trgu harantamo in »gluhomoc« za vsak dinar, skraj bi se stegli zanj do krvavega. Za razna zabavila, za šminke in pudre in za druge perarije, s katerimi kvarimo svojo resnično človeško lepoto, je pa še vedno dovolj denarja. Po ves teden strdajo nekatere Evine hčere, pa tudi Adamovi sinovi niso izvzeti,

strdajo kruha in mleka in drugega prepotrebne, ko pa pride nedelja, se pa morajo natezati z drago in ničvredno obleko, mora teči od mize, mora škripati harmonika, mora, mora, mora...

Sklajno sem bil priča, kako je v neki trgovini naše gorenjske metropole neka mati plačevala drago blago za svojo komaj desetletno fraklo, kakršnega je dekle sama izbrala in ne kakršno bi bilo materi po volji. Znano mi je, kako je ista mati govorila vprito svojih »ljubljenih«, češ tudi naše morajo imeti tako obleko in po isti modi narejena, kakor jo imajo sosedom, pa čeprav so sosedom bolj premožni in so dekleta v boljših službah. To pa ni en sam primer, takih primerov je nešteto... Ko bi naši starši niti svoje ljudi malo večje skromnosti in poštenosti, pa bi najim ne bilo žal, ljubljanim hčeram bi bilo pa tudi v korist.

Na svojih potih sem prišel v hišo, kjer so sprejeli otroka sirota skoraj za svojo. Iz sirote se je razvila dekla, pozneje se je priučila v hišo in postala hišna gospodinja. To je vse lepo, sliši in bere se kakor v povesti. Ko je postala gospodinja, je pa bila, kakor bi se bila prelevila. Svojih nekdanjih tovarišic in sovrstnic ne more več pogledati z lepim očesom, svoje preziranje jim tikamje z raznimi očitki in posrkami najhujše vrste. Tega pa ne pomisli, da kjer se tako ravna s posli, kmalu posli tako domovanje zapuste, morajo ga zapustiti, če še kaj sami nase drže.

Seveda pa spoznam tudi na svojih potovanjih take hiše, kjer služinčad dela in ravna

hrana jim nobena ni všeč, na drobno in na debelo zabavlja čez gospodarja in čez gospodinj, pravišči jim je postalo, plača premajhna... zabavljanje se vleče v dolgo nekončnost. Vem, da je na kmotih plača primeroma nizka, služba je pa gotova in stalna, kdor hoče po pameti služiti. Treba bo pa vedno gledati, da bodo tudi posli po kmotih varovani za starost. Ne zamerite, če sem se drznil to besedo zapisati. Vem namreč, kakšen odpor je nastal njega dni proti pokojnemu dr. Kreku. Toliko, da si je še upal kandidirati... No, jaz pa poslamec ne ali one sorte ne maram biti, nikdar ne bom kandidiral, zato pa sem to besedo zapisal in jo vrget med svet. Saj ste toliko ljudje, da vidite, kaj je s poslom, če zbolijo ali obnemore.

Se eno besedo naj zapišem na račun tujakega prometa. Prav je, da prihajajo tuji v naše lepe kraje in da jih spoznajo. Toda treba je pogledati, kajhni so ti tuji. Zadnji čas so nastopili v njihovih vrstah taki moji, ki so pod plačkom naše gostoljubnosti hujkali proti državi in njenim voditeljem, ki so se na naših cestah vodili take oblasti, da smo jim domačini morali iti skoraj s pota, če ne še celo pod pot. Ne! Toliko oblasti pa tuje pri nas ne sme imeti. Prvo in glavno besedo naj ima vedno in povsod domačin! Potem bo država imela vedno za seboj vero in zanesljiv narod! Te podlage ji nihče ne bo mogel vzeti in jo izpodkopati... To zadnje misel sem zapisal morebiti malo poma, a vendar ne povzema.

Zahtevajte cenik!

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA
V JUGOSLAVIJI

Sternovski
CELJE 19

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

v lastni palači

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše

Nove in stare vloge,
ki so v celoti vsak
čas izplačljive

obrestuje po **4%;** proti odpovedi po **5%**

Visoka cena žitu in moki naj našemu kmotovalecu nishiti da, koliko dela in trpljenja s svojim žitom ima. — Zato naj vsak ceni svoj trud in žito. Mislite na „IRUS“ mlin, kateri melje vse lahko doma, da vam žito dovolj obrestati da. Pišite po brezplačna navodila!

Turnšek Štefan

Medvede 14

Ljubljana, poštni predal št. 86

Gnojilne črpalke
brzoparilniki
štedilniki

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi,
10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje
Podržaj Ciril, lg 147 pri Ljubljani

V kalifornijskem mestu San Jose je živel smelen vdovec, ki je verovata v duhove spiritističnih esej. Nedavno so ji ukazali, naj jim zgradi hišo po njihovem načrtu. Ker je žena bila milijonarica in je primerno primojena, je duhovcem svoje ustredila. Zidarji so po vdovinih načrtih zgradili hišo, ki

**Podaljšaj
si
življenje!**

Zivljenje moramo podaljšati, bolečine preprečiti, boleznim odpraviti, slabostem ojačiti, nestalne moramo uvrstiti, in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je virok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in še mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morajo dovesti do dobrega razpoloženja, odpriti Troj smeha, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo še more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in **povsem brezplačno!**

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako morate v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabilje spomina, nerazpoložanje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Ce ne morete takoj pisati, tedaj ta oglas spravite.

PANNONIA APOTEKA

Budapest 72

Postfach 83. Abt. 124.

ima blizu 150 sob, vijugaste hodnike, dolge več kilometrov, 2000 vrat, 40 stopnic in tri dvigala. Sobe so brez vrat in oken, mnoga vrata nikamor ne vodijo, nekateri sobe so nedostopne, ker manjkajo stopnice, mnogi balkoni so brez vhodov. Čudaka stanka je kmalu za tem umrla, njeno ime pa je prešlo v — zgodovino čudakov na svetu.

»Veselil se, da ste zadovoljni z mojo novo dramo. Ali je boljša, kot ste pričakovali?»

»Ne, krajša.«

ZA ŠOLO

295.-

230.-

275.-

95.-

275.-

350.-

100.-

95.-

Peko

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. — Vsak kmetovalec si lahko hitro in s malimi stroški zredči svoje prašiče. Zado-
staje jo i zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 6 din.
po pošti 17 din, 3 zav. po pošti 29 din, 4 zav. po
pošti 35 din. — Mnogo zahvalnih pisem.
Poslite: pravi Redin se dobi samo s gorajo sliko.
Prodaja drogerije Kaur, Ljubljana, Židovska ul. 1.
Na delili pa zahtevajte Redin pri Vašem trgovcu
ali zadrugi.

Moštova esenca Mostin

Z najo umetno esenco Mostin
si lahko vsakdo s malimi stro-
ški pripravi izbirno, obetno
in zdravo domačo pijačo. Cena
1 stekl. za 150 litrov din 20—
po pošti din 40—, 2 steklenici po pošti din 65—
3 steklenice po pošti din 85—

Prodaja drogerije Kaur, Ljubljana, Židovska ul. 1
Na delili pa zahtevajte Mostin pri Vašem trgovcu
ali zadrugi.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja
za enkrat Din 5.—. Naročniki »Domoljuba«
plačajo samo polovico, ako kupujejo kme-
tijske potrebitine ali prodajajo svoje prideleke
ali izročijo poslov odroma obrtniki pomočni-
kov ali vavencov in narodu.

Printalbine za male oglasne se plačuje naprej.

Moške obleke

perle in vna oblačila
po priznani nizkih
cenah si nabavite pri
Preskerju - Sv. Petra
cesta 14 — Ljubljana.

Zrebo (Zrebiček)

štiri mesce staro, na-
prodal Sv. Lucija 1.
p. Begunje pri Lescan

Brinje, fige

in suhe bruske dobite
zopet pri tvrdki Fran
Pogačnik v Ljubljani,
Tyrševa (Dumajeva)
cesta št. 11 v javnih
skladiščih.

Čevlarskega vajenca

sprejemem. - Plača po
dogovoru. Jeraj, Za-
poga, Smlednik.

Otavo

na knjižno, prodam. Jer-
raj, Dobruša 1, p. Vo-
dice.

Fanta

šole prostega, na godo
šivine takoj sprejemem.
Štrukelj Ivan, Prian 1
p. St. Vid a. Lj.

Služkinje

za prašičerejo in polj-
ska dela, iste dobro-
delni zavod v bližini
Ljubljane. Poštena de-
kleta z dole sprej-
memu najraje. Ponud-
be na upravo »Domol-
juba« pod »Dekle« št.
12492.

Hlapca

na kmetijo sprejemem.
Cerin, Savije št. 14,
p. Jetica.

Lahak gepelj

prodam. Mianke 3 pri
Otočah, p. Podnart.

Služkinjo

preprosto, za gospodi-
njo sprejme za stalno
obrtinik. Ponudbe na
upravo »Domoljuba«
pod »Dolnjak« 12493

Fanta

do 17 let starega, ta-
koj sprejemem k živni-
ni. Frane Šusteršič,
Dotnice 11, St. Vid a.
Ljubljana.

Hlapca

na vna kmetijska dela,
podlanske, sprejemem
takoj. Cerne, Komarje
št. 11, p. Dobruša pri
Ljubljani.

Hibo s sadnim vrta

prodam po neverjetno
nizki ceni. Naslov v
upravi »Domoljuba«
pod št. 12471.

Hlapce

in kmetijska dela, pri-
den, podlanske, sprej-
mem takoj, tudi mladi
začetnik, dobil službo
takoj. Janja Janka,
Domale.

Pekovskega vajenca

istom. Ivan Per, pe-
karja, Mengol.

Mlin »Iruša

št. 2, melle vae vrsto
moke za ročni, motor-
ni ali vodni pogon —
dobro ohranjen, ugod-
no proda Viljem God-
njavec, Trebnje.

Kmetički fant

zdrav, pošten, star 20
let, zeli službe. Dvor-
ščak, kmetijsko šole
in vsem zmožen pre-
vzeti tudi mesto oku-
bitnika. Ponudbe upra-
vi »Domoljuba« pod
»Veeten in pošten«.

Kupim hišo

tik Kranja ali Jesenja.
Ponudbe upravi »Domol-
juba« pod »Takoj« št.
12484.

Kravo-montafonko

(robovnik) s telikom
prodam. Naslov v upr.
»Domoljuba« št. 12481.

Kmetičkega fanta

od 14 let dalje takoj
sprejemem k živni v
bližini Ljubljane. Na-
slov v upravi »Domol-
juba« pod št. 12477.

Čevlarskega vajenca

sprejemem. Stefan Sta-
pica, Ružemberk 24.

Krava

s telikom, ki daje na
dan 15 l mleka, na-
prodal. Kalog 14, pri
Kamenju.

»Domoljuba« stane 30 din na celo leto, za izmenično 60 din. — Dopolniti se opise sprejemem v redilnici »Domoljuba«, naročnino, izročeno
in reklamacijo pa uprava »Domoljuba«. — Oglašje se naročnijo po pocenem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 48-64, Izdajatelj
dr. Gregorij Pečjak. — Uredniki: Jota Količnik. — Za jugoslovansko tiskarno: Jota Kramarčič.